

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

RAPORTI I AUDITIMIT
PËR PASQYRAT FINANCIARE PËR QËLLIME TË VEÇANTA
PËR
PROJEKTIN KONKURRUESHMËRIA DHE GATISHMËRIA PËR
EKSPORT
PËR PERIUDHËN 1 JANAR 2022 DERI MË 31 DHJETOR 2022

Prishtinë, korrik 2023

PËRMBAJTJA E RAPORTIT

- 1 Opinioni i Auditimit
- 2 Fushëveprimi dhe metodologjia e auditimit

Shtojca I: Shpjegim i llojeve të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA

Shtojca II: Letër konfirmimi

1 Opinioni i Auditimit

Ky raport përmbledh çështjet kryesore që dalin nga auditimi i Pasqyrave Financiare Vjetore për Qëllime të Veçanta për projektin 'Konkurrueshmëria dhe Gatishmëria për Eksport' për periudhën 1 janar 2022 deri më 31 dhjetor 2022, i cili e përcakton Opinionin e dhënë nga Auditori i Përgjithshëm. Ekzaminimi i pasqyrave financiare për qëllime të veçanta për periudhën audituese është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Qasja jonë ka përfshirë testet dhe procedurat, të cilat ishin të nevojshme për të arritur në një opinion lidhur me raportin financiar.

Për raportimin menaxherial, për kontrollet dhe zbatimin e rekomandimeve nuk kemi çështje për të ngritur.

1.1 Opinioni i auditimit për Pasqyrat Financiare Vjetore të projektit Konkurrueshmëria dhe Gatishmëria për Eksport

Auditimi ynë i pasqyrave vjetore financiare për qëllime të veçanta merr parasysh pajtueshmërinë me kërkesat për raportim konform marrëveshjes si dhe cilësinë dhe saktësinë e informacionit të prezantuar në pasqyra financiare.

Opinion i pamodifikuar

Ne kemi audituar pasqyrat financiare për qëllime të veçanta të projektit të financuar nga Banka Botërore, për periudhën 1 janar 2022 deri më 31 dhjetor 2022, i cili përfshinë një përmbledhje të burimit të fondeve dhe shpenzimeve e realizuara, pasqyrën e aplikimeve për tërheqjen e fondeve, dhe shpalosjet.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare për qëllime të veçanta ne lidhje me projektin Konkurrueshmëria dhe Gatishmëria për Eksport për periudhën 1 janar 2022 deri më 31 dhjetor 2022, paraqesin një pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me kërkesat për raportim në marrëveshjen në mes të palëve, duke respektuar parimet kontabilitetit të bazuar në para të gatshme.

Baza për opinion

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa 'Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare'. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për opinion.

Theksimi i Çështjes - Baza për kontabilitet

- 1 Ne tërheqim vëmendjen tuaj, për faktin që Pasqyrat Financiare janë përgatitur në përputhje me kornizën për qëllime të veçanta dhe nuk mund të përdoren për ndonjë qëllim tjetër.

Opinionin jonë nuk është modifikuar në lidhje me këtë çështje

Përgjegjësitë e Menaxhmentit dhe organeve drejtuese/qeverisëse

Menaxhmenti është përgjegjës për përgatitjen e drejtë dhe të vërtetë e pasqyrave financiare për qëllime të veçanta, konform marrëveshjes së nënshkruar në mes Republikës së Kosovës përfaqësuar nga Ministri i Financave dhe Asociacionit Ndërkombëtar për Zhvillim. Këto informata përbëhen nga Pasqyra e Fondeve dhe Përdorimi i Tyre si dhe nga Pasqyra e tërheqjes së Fondeve.

Ministrja është përgjegjës për të siguruar mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Ministrisë së Industrisë, Ndërmarrësisë dhe Tregtisë.

Përgjegjësia e Auditorit të Përgjithshëm për auditimin

Ne kemi kryer auditimin në përputhje me Ligjin për Zyrën Kombëtare të Auditimit dhe Kornizën e Deklaratave Profesionale të INTOSAI (KDPI). Ky ligj dhe këto standarde kërkojnë që t'i përmbahemi kriterëve etike dhe ta planifikojmë dhe kryejmë auditimin për të marrë siguri të arsyeshme se pasqyrat financiare nuk përmbajnë keq deklarime materiale.

Auditimi përfshinë kryerjen e procedurave për marrjen e dëshmive të auditimit lidhur me shumat dhe shpalosjet në pasqyrat financiare. Procedurat e përzgjedhura varen nga gjykimi i auditorit, përfshirë vlerësimin e rreziqeve të keq deklarimeve materiale të pasqyrave financiare, qoftë për shkak të mashtrimit apo të gabimit. Auditimi po ashtu përfshinë vlerësimin e përshtatshmërisë së politikave të kontabilitetit të përdorura, si dhe të arsyeshmërisë së vlerësimeve kontabël të bëra nga menaxhmenti, si dhe vlerësimin e prezantimit të përgjithshëm të pasqyrave financiare.

Gjatë kryerjes së procedurës për vlerësimin e rrezikut, ne e marrim parasysh kontrollin e brendshëm përkatës në lidhje me përgatitjen e pasqyrave financiare nga entiteti, por jo me qëllim të shprehjes së opinionit lidhur me efektshmërinë e tij. Sidoqoftë, ne do t'ju komunikojmë me shkrim për ndonjë mangësi të konsiderueshme në kontrollin e brendshëm që është relevante me auditimin e pasqyrave financiare të cilat i identifikojmë gjatë auditimit.

2 Fushëveprimi dhe metodologjia e auditimit

Zyra Kombëtare e Auditimit (ZKA) në bazë të marrëveshjes/kontratës me Bankën Botërore, është përgjegjëse për kryerjen e auditimit financiar. Ky auditim përfshin ekzaminimin dhe vlerësimin e pasqyrave financiare dhe të dhënave të tjera financiare, me sa vijon:

- Nëse pasqyrat financiare për qëllime të veçanta japin një pamje të drejtë dhe të vërtetë të llogarive dhe çështjeve financiare për periudhën e auditimit;
- Nëse të gjitha fondet e jashtme janë përdorur në përputhje me kushtet e marrëveshjeve përkatëse të financimit;
- Nëse të dhënat financiare, sistemet dhe transaksionet janë në pajtim me ligjet dhe rregulloret në zbatim për fondet e ndara nga Banka Botërore;
- Nëse pasqyrat financiare janë në pajtim me kërkesat e marrëveshjes ndërmjet Republikës së Kosovës përfaqësuar nga Ministri i Financave dhe Asociacionit Ndërkombëtar për Zhvillim dhe
- Për përshtatshmërinë e funksioneve të kontrollit të brendshëm.

Auditimi është bazuar në vlerësimin e rrezikut. Kemi analizuar veprimtarinë e projektit "Konkurrueshmëria dhe Gatishmëria për Eksport" i cili operon në kuadër të Ministrisë së Industisë, Ndërmarrësisë dhe Tregtisë, nivelin e mbështetjes në kontrollet menaxheriale për të përcaktuar nivelin e testeve të hollësishme, që janë të nevojshme për të siguruar dëshmitë dhe që e mbështesin opinionin e AP-së.

Procedurat kanë përfshirë rishikimin e kontrolleve të brendshme, të sistemeve të kontabilitetit, teste të ndërlidhura substanciale, si dhe aranzhimet e ndërlidhura të qeverisjes deri në masën që i kemi konsideruar të nevojshme për kryerjen efektive të auditimit.

Vlora Spanca, Auditore e Përgjithshme

Agron Fetiu, Ndihmës Auditor i Përgjithshëm

Jusuf Kryeziu, Drejtor i Auditimit

Neslihane Mati, Udhëheqëse e ekipit

Mimoza Morina, Anëtare e ekipit

Shtojca I: Shpjegim i llojeve të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA

(e shkëputur nga ISSAI 200)

Forma e opinionit

147. Auditori duhet të japë një **opinion të pa-modifikuar** nëse arrin në përfundimin se pasqyrat financiare janë përgatitur, në të gjitha aspektet materiale, në pajtim me kornizën e zbatueshme financiare.

Nëse auditori, bazuar mbi dëshmitë e marra të auditimit, arrin në përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi përmbajnë keq-deklarime materiale ose nuk arrin të marrë dëshmi të mjaftueshme auditimi për të nxjerrë përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale, atëherë ai duhet të modifikojë opinionin në raportin e auditorit sipas pjesës që flet për 'Përcaktimin e llojit të modifikimit që i bëhet opinionit të auditorit'.

148. Nëse pasqyrat financiare të përgatitura sipas kërkesave të një kornize për prezantim të drejtë nuk arrijnë të japin një paraqitje të drejtë, auditori duhet të diskutojë çështjen me menaxhmentin dhe, varësisht nga kërkesat e kornizës së zbatueshme për raportim financiar dhe nga mënyra se si zgjidhet çështja, të përcaktojë nëse është e nevojshme të modifikojë opinionin e auditimit.

Modifikimet që i bëhen opinionit në raportin e auditorit

151. Auditori duhet të modifikojë opinionin në raportin e auditorit në rast se, duke u bazuar në dëshmitë e marra të auditimit, arrin në përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi përmbajnë gabime materiale, ose në qoftë se auditori nuk ka mundur të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të nxjerrë përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale. Auditorët mund të japin tri lloje opinionesh të modifikuara: opinion të kualifikuar, opinion të kundërt dhe mohim të opinionit.

Përcaktimi i llojit të modifikimit që i bëhet opinionit të auditorit

152. Vendimi se cili lloj i opinionit të modifikuar është i përshtatshëm varet nga:

- natyra e çështjes që i jep shkas modifikimit - d.m.th nëse pasqyrat financiare përmbajnë keq-deklarime materiale ose, në rast se ishte e pamundur për të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme, mund të përmbajnë keqdeklarime materiale; dhe
- gjykimi i auditorit rreth përhapjes së efekteve ose efekteve të mundshme që çështja ka në pasqyrat financiare.

153. Auditori duhet të japë një **opinion të kualifikuar nëse**: (1) pasi ka marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme, auditori arrin në përfundimin se keqdeklarimet, ose individualisht ose së bashku, janë materiale por nuk janë përhapur në pasqyrat financiare, ose (2) nëse auditori nuk ka mundur të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme në të cilat të bazojë një opinion, por arrin në përfundimin se efektet e çdo gabimi të pazbuluar mbi pasqyrat financiare kanë mundur të jenë materiale por jo të përhapura.

154. Auditori duhet të japë një **opinion të kundërt nëse**, pasi ka marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme, auditori arrin në përfundimin se keqdeklarimet, ose individualisht ose së bashku, janë edhe materiale edhe të përhapura në pasqyrat financiare.

155. Auditori duhet japë **mohim të opinionit nëse**, pasi nuk ka mundur të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme në të cilat të bazojë një opinion, auditori arrin në përfundimin se efektet e çdo gabimi të pazbuluar mbi pasqyrat financiare kanë mundur të jenë edhe materiale edhe të përhapura. Nëse, pas pranimit të angazhimit, auditori bëhet i vetëdijshëm se menaxhmenti ka imponuar një kufizim të fushëveprimit të auditimit, për të cilin auditori konsideron se mund të rezultojë në nevojën për të shprehur një opinion të kualifikuar ose mohim opinionit mbi pasqyrat financiare, auditori duhet të kërkojë nga menaxhmenti ta heqë atë kufizimin.

156. Nëse auditori jep një opinion të modifikuar, ai duhet të modifikojë edhe titullin për të korresponduar me llojin e opinionit i shprehur. ISSAI 1705 jep udhëzime shtesë rreth gjuhës specifike që duhet përdorur kur jepet një opinion dhe për të përshkruar përgjegjësinë e auditorit. Ajo gjithashtu përfshin shembuj ilustrues të raporteve.

Paragrafët e Theksimit të Çështjes dhe paragrafët e Çështjeve të Tjera në raportin e auditorit

157. Nëse auditori e konsideron të nevojshme për të tërhequr vëmendjen e përdoruesve në një çështje të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila është sa e rëndësishme aq edhe thelbësore që ata të kuptojnë pasqyrat financiare, por ka prova të mjaftueshme e të përshtatshme se çështja nuk përmban keqdeklarime materiale në pasqyrat financiare, auditori duhet të përfshijë një paragraf të Theksimit të Çështjes në raportin e tij. Paragrafët për Theksimin e Çështjes duhet t'i referohen vetëm informacionit të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare.

158. Një paragraf i theksimit të çështjes duhet:

- të përfshihet menjëherë pas opinionit;
- të ketë titullin 'theksim i çështjes' ose ndonjë titull tjetër të përshtatshëm;
- të përmbajë një referencë të qartë ndaj çështjes që theksohet dhe të tregojë se në ç'pjesë të pasqyrave financiare mund të gjenden shpalosjet relevante që e përshkruajnë plotësisht çështjen; dhe
- të tregojë se opinioni i auditimit nuk është modifikuar për sa i përket çështjes të theksuar.

159. Nëse auditori e konsideron të nevojshme për ta komunikuar një çështje, përveç atyre që janë paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila, në gjykimin e auditorit, është e rëndësishme për përdoruesit në mënyrë që ta kuptojnë auditimin, përgjegjësitë e auditorit apo raportin e auditimit, dhe me kusht që kjo nuk është e ndaluar me ligj ose rregullore, duhet të përpilohet një paragraf me titullin "Çështje Të Tjetra", apo ndonjë titull tjetër të përshtatshëm. Ky paragraf duhet të paraqitet menjëherë pas opinionit dhe pas çdo paragrafi të Theksimit të Çështjes.

Shtojca II: Letër konfirmimi

	
Republika e Kosovës	
Republika Kosova - Republic of Kosovo	
<i>Qeveria - Vlada - Government</i>	
<i>Ministria e Industrisë, Ndërmarrësisë dhe Tregtisë</i> <i>Ministarstvo Industrije, Preduzetništva i Trgovine</i> <i>Ministry of Industry, Entrepreneurship and Trade</i>	
LETËR E KONFIRMIMIT	
Për pajtueshmërinë me draft raportin Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2022	
Për: Zyrën e Kombëtare të Auditimit	
Të nderuar,	
Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:	
<ul style="list-style-type: none">kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të (projekti "Konkurrueshmëria dhe Gatishmëria për Eksport"), për vitin 2022 (në tekstin e mëtejshëm "Raporti"); dhepajtohem me përmbajtjen e Raportit.	
Z. Daut Latifaj	
Zv. Sekretar i Përgjithshëm –Ministritë së Industrisë, Ndërmarrësisë dhe Tregtisë	
Data: 13 Korrik 2023	

**Competitiveness and Export Readiness
Project**

(IDA Credit number 6035 - XK)

(P152881)

Financial Statements

for the year ended on December 31, 2022

Content

Financial Statements of the project	Page
• Statement of Sources and Uses of Funds for the year ended on 31 December 2022	1
• Notes to the Financial Statements as at and on 31 December 2022	3-9
<i>Supplementary schedule to the Financial Statements:</i>	
• Accumulated statement of expenditures for the period from 18 May 2018 (inception date) up to 31 December 2022	i - ii

Competitiveness and Export Readiness Project
(IDA Credit No. 6035 - XK)

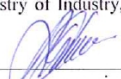
Statement of Sources and Uses of Funds
for the year ended on December 31, 2022
(in EUR unless otherwise stated)

	Notes	Year ended on December 31, 2022	Year ended on December 31, 2021	From May 18, 2018 (Inception date) to December 31, 2022
Sources of Funds:				
IDA Credit No. 6035 - XK funding	4	1,688,209.88	630,904.98	2,777,008.71
Government of Kosovo financing	6	602,420.13	-	602,420.13
Temporary advances by Government of Kosovo	5	527,393.20	(304,003.60)	559,544.68
Total Sources of Funds		2,818,023.21	326,901.38	3,938,973.52
Uses of Funds:				
Matching Grants	6	(2,493,465.09)	(172,164.75)	(3,039,659.97)
Goods		-	-	(73,241.20)
Consulting services	7	(322,276.12)	(142,467.80)	(746,495.17)
Training and workshop	8	(0.00)	(6,335.56)	(26,914.24)
Incremental operating costs	9	(2,282.00)	(5,933.27)	(52,662.94)
Total Uses of Funds		(2,818,023.21)	(326,901.38)	(3,938,973.52)

The Statement of Sources and Uses of Funds is to be read in conjunction with the notes set out on pages 3 to 9 and forming an integral part of the financial statements.

The financial statements of the Competitiveness and Export Readiness Project (IDA Credit No.6035-XK) were authorised for issue by the management of the Project under the Ministry of Industry, Entrepreneurship and Trade (MIET), Jun, 2023, and signed on its behalf by:

Gazmend MEJZINI
Project Coordinator

Adile OSMANI
Financial Management Officer

Competitiveness and Export Readiness Project
(IDA Credit No. 6035 - XK)

Summary of statements of expenditure
for the year ended on December 31, 2022
(in EUR unless otherwise stated)

Withdrawal application	Type of application	Appl. Pym. Amount	Matching Grants	Training	Consultant services	Incremental Costs	SOE	Date received	Value date
CERP/10	Reimbursement	618,126.25	566,365.61	-	51,638.34	122.30	618,126.25	05-Dec-22	15-Dec-22
CERP/09	Reimbursement	321,882.15	217,302.67	-	104,225.18	354.30	321,882.15	08-Nov-22	18-Nov-22
CERP/08	Reimbursement	321,873.19	316,408.89	-	5,040.00	424.30	321,873.19	04-Oct-22	20-Oct-22
CERP/07A	Reimbursement	426,328.29	307,405.40	-	111,848.47	7,074.42	426,328.29	06-Sep-22	19-Sep-22
Total		1,688,209.88	1,407,482.57		272,751.99	7975.32	1,688,209.88		

Gazmend MEIZINI
Project Coordinator

Adile OSMANI
Financial Management Officer

Competitiveness and Export Readiness Project
(IDA Credit No. 6035 - XK)

Notes to the financial statements
As at and for the year ended on 31 December 2022
(in EUR unless otherwise stated)

1. General

The Financing Agreement for the Competitiveness and Export Readiness Project (CERP) (IDA Credit number 6035 - XK)- (the "Project"), was signed between the International Development Association ("Association") and the Republic of Kosovo on August 2, 2017. The Project became effective on May 18, 2018, and its closing date has been extended to October 30, 2023. The total financing amount will not exceed Euro 14,300,000.

Pursuant to the Financing Agreement, the Ministry of Trade and Industry (MTI)¹ is responsible for overall Project implementation with due diligence and efficiency, in conformity with appropriate administrative, technical, financial, economic, environmental and social standards and practices and in accordance with the provisions of the Financing Agreement. A Project Implementation Unit ("PIU") within MTI has been established to implement, monitor, control and complete the Project activities. As of 31 December 2022, the PIU had 6 employees.

Following the request of the Government of Kosovo, the project was restructured in June 2020 to better respond to the firms' needs posed by the COVID-19 crisis. Specifically, the restructuring eliminated much of the National Quality Infrastructure work considering the urgency posed by the pandemic and longer-term efforts required to implement these reforms, scaled back the inspections-related work except the digitalization efforts, and expanded the scope and outreach of the matching grants program. The restructuring was completed to best support private MSMEs, particularly exporting firms and firms with export potential that have been disproportionately hurt by the crisis.

Project Description

The objective of the Project is to assist the Recipient in supporting product certification for export markets, strengthening the capacity of export-oriented firms and reducing the cost of business inspections. The Project consists of the following parts:

Part 1. Enhancing Business Environment and Export Readiness

- A. Supporting Micro, Small and Medium Enterprises ("MSMEs") to improve export readiness:
- (i) Establishment and administration of a Matching Grant Program; and
 - (ii) Provision of Matching Grants to provide technical assistance to Selected MSME's with export potential to carry out Matching Grant Subprojects that: (a) implement international standards and receive certifications required for export markets; and (b) gain access to business development services.
- B. Reforming business inspection system
- Reforming the Recipient's business inspections system by reducing the administrative burden too businesses and improving the efficiency and effectiveness of inspection services, through the provision of:
- (i) an electronic inspector data management system;
 - (ii) a business inspection interoperability data exchange system; and
 - (iii) support for institutional set-up anti capacity building for inspectors.

Part 2. Project Implementation and Coordination Support. Provision of goods, services, Training and Operating Costs in support of Project implementation and coordination, including the provision of equipment and of technical assistance in Project management, coordination, and fiduciary and monitoring and evaluation functions.

¹ During 2020, the former Ministry of Trade and Industry (MTI) was restructured and merged with other government functions and its name changed. In 2021, following another restructuring, the Ministry absorbed the role of Entrepreneurship and was transformed into "the Ministry of Industry, Entrepreneurship and Trade" (MIET).

Competitiveness and Export Readiness Project
(IDA Credit No. 6035 - XK)

Notes to the financial statements
As at and for the year ended on 31 December 2022
(in EUR unless otherwise stated)

I. General (continued)

IDA Credit No. 6035 – XK

The following table specifies the categories of Eligible Expenditures that may be financed out of the proceeds of the Financing ("Category"), the allocations of the amounts of the Financing to each Category, and the percentage of expenditures to be financed for Eligible Expenditures in each Category, as stated in the original and revised Financing Agreement:

Category	Amount of the Credit allocated (expressed in Euro)	Category	Revised Amount of the Credit allocated (expressed in Euro)	Percentage of the expenditure to be financed (inclusive of Taxes)
(1) Goods, non-consulting services, and consultants' services, for the Project except Part 1.B (ii)	12,000,000	(1) Goods, non-consulting services, and consultants' services, for the Project except Part 1.A (ii)	3,900,000	100%
(2) Part 1.B (ii) of the Project	2,300,000	(2) Part 1.A (ii) of the Project	10,400,000	100%
TOTAL AMOUNT	14,300,000	TOTAL AMOUNT	14,300,000	

The Government of Kosovo will repay the principal amount of the Credit in semi-annual instalments payable as of describe in following:

Date Payment Due	Principal Amount of the Credit repayable (expressed as a percentage) *
On each April 15 and October 15:	
commencing October 15, 2022, to and including April 15, 2032	1.65%
commencing October 15, 2032, to and including April 15, 2042	3.40%

*The percentages represent the percentage of the principal amount of the Credit to be repaid, except as the Association may otherwise specify pursuant to Section 3.05 (b) of the General Conditions.

The Maximum Commitment Charge Rate is one-half of one percent (1/2 of 1%) per annum on the Unwithdrawn Financing Balance.

The Service Charge is the greater of: (a) the sum of three-fourths of one percent (3/4 of 1%) per annum plus the Basis Adjustment to the Service Charge; and (b) three-fourths of one percent (3.4 of 1%) per annum; on the Withdrawn Credit Balance.

The Interest Charge is the greater of: (a) the sum of one and a quarter percent (1.25%) per annum plus the Basis Adjustment to the Interest Charge; and (b) zero percent (0%) per annum; on the Withdrawn Credit Balance.

The commitment and payment currency are EUR. As of December 31, 2022, the amount of 2,777,008.71 EUR was disbursed from the Credit proceeds, (as of December 31, 2021, EUR 1,088,798.83).

Competitiveness and Export Readiness Project
(IDA Credit No. 6035 - XK)

Notes to the financial statements

As at and for the year ended on 31 December 2022
(in EUR, unless otherwise stated)

2. Basis of preparation

The special purpose financial statements of the project for the year ended December 31, 2022, have been prepared for the purpose of complying with the provisions of the Project's objectives, the World Bank guidelines and terms and conditions of the IDA Credit no. 6035 - XK.

The special purpose financial statements comprise the Statement of Sources (Cash Receipts) and Uses (Payments); the Statement of Expenditure used as the basis for the submission of withdrawal applications for the year ended December 31, 2022, and a summary of significant accounting policies and other explanatory notes.

The Cumulative Statements of Expenditures used as the basis for the submission of withdrawal applications for the period from inception on May 18, 2018, till December 31, 2022, are presented as supplementary schedules. Cumulative information on receipts and disbursements from the Project's inception date till December 31, 2022, is presented in the Statement of Sources and Uses of Funds for information purposes only.

The special purpose financial statements have been prepared in accordance with cash basis IPSAS - Financial Reporting under the Cash Basis of Accounting. On this basis, income is recognised when received rather than when earned and expenses are recognised when paid rather than when incurred. Accordingly, direct and indirect payments of the Project's expenses, which are made from the proceeds of the Grants & Credit, are recognised as sources and uses of funds at the time the payment is made.

The special purpose financial statements are presented in Euros ("EUR"), unless otherwise stated.

3. Summary of significant accounting policies

A summary of significant accounting policies underlying the preparation of the Project's financial statements is presented below.

3.1 Foreign currency transactions

The project accounts are maintained in Euros ("EUR") the legal currency of Kosovo. The Project deals predominantly in EUR, while the foreign currencies the Project deals with Euro ("EUR")

3.2 Recognition of income and expenses

Income is recognised when received rather than when earned, and expenses are recognised when paid rather than when incurred.

3.3 Taxation

The Project is not exempt from Value Added Tax (VAT) and Custom Duties for the credits part. The local employees of the project are liable for personal income tax and social security contributions.

4. IDA Credit No. 6035 - XK funding

IDA Credit funding is composed as follows:

Funding	Year ended December 31, 2022	Year ended December 31, 2021
Reimbursements	1,688,209.88	630,904.98
Total	1,688,209.88	630,904.98

Competitiveness and Export Readiness Project
(IDA Credit No. 6035 - XK)

Notes to the financial statements

As at and for the year ended on 31 December 2022
(in EUR, unless otherwise stated)

5. Temporary advances received by Government of Kosovo

The temporary advances received by Government of Kosovo are composed as follows:

	Year ended December 31, 2022	Year ended December 31, 2021
Government funds of the beginning of the period	32,151.48	336,155.08
Project eligible expenditures paid from Governments Funds	2,215,603.08	326,901.38
Reimbursements from IDA Credit (note 4)	(1,688,209.88)	(630,904.98)
Movement during the period	(527,393.20)	(304,003.60)
Government funds at the end of the period	559,544.68	32,151.48

6. Matching Grants

These expenditures represent matching grants paid during the year to the awarded companies as follows:

	Year ended December 31, 2022	Year ended December 31, 2021
SH.P.K "ANB Baliu"- Ferizaj	49,680.00	-
Sh.P.K "DIJAMANTI"-Malishevë	50,000.00	-
Sh.P.K "GRAF-TEK"-Prishtinë	64,989.17	-
Sh.P.K "HAXHIJAJHA"-Rahovec	72,757.19	-
SH.P.K "TAÇ PRODUKT" -Prizren	49,546.00	-
SH.P.K "JONI-SH" -Podujeve	26,340.00	-
SH.P.K "BINNI" -Prishtinë	50,000.00	-
SH.P.K "AL-TEC" - Lipjan	85,960.00	-
SH.P.K "BIO-NUTS"-Prishtinë	59,690.00	-
N.P "FRIGOSTAR"-Rahovec	37,184.54	-
N.P.T "SIMBOLI" Suharekë	54,495.00	-
SH.P.K "DONA" Suharekë	63,236.58	-
SH.P.K BKM AGROKRUSHA-Rahovec	91,020.15	-
L.L.C Alliance International-Prishtinë	53,428.60	-
SH.P.K INTERCOMM- Viti	49,860.00	-
SH.P.K REC-PLAST -Pejë	42,000.00	-
SH.P.K DRITONI -PLAST-Istog	38,837.50	-
SH.P.K Tekniku	26,772.75	-
Sh.P.K Shpati - AM -Gjakove	42,030.00	-
SH.P.K Nori Glass - Kline	1,100.10	-
SH.P.K DEKORI PLAST-ISTOG	61,590.00	-
SH.P.K AGROVITA-Rahovec	87,092.45	-
BBF Company-Ferizaj	48,000.00	-
NTP Union-Obiliç	77,180.00	-
Shoqata e rrobaqepsise"Bardha"-Prishtinë	24,840.00	-
DIE FORM -SH.P.K--act.4-Prishtinë	4,500.00	-
SAFE CARGO L.L.C-Prizren	46,000.00	-
NTP KOSOVA POR/AZEM GUTA-Ferizaj	46,640.50	-
DG PACK SHPK-act.4-Gracanice	7,650.00	-
EXTRA FRUIT FILLINGS-act-4-Prizren	8,836.36	-

6

Competitiveness and Export Readiness Project
(IDA Credit No. 6035 - XK)

Notes to the financial statements

As at and for the year ended on 31 December 2022

(in EUR, unless otherwise stated)

	Year ended December 31, 2022	Year ended December 31, 2021
KUTIA SHPK-act.2-Prishtinë	38,486.75	-
TONI SHPK-Ferizaj	28,532.00	-
BEREQETI ING-Glllogovc	3,442.98	-
ORCHIDEA-Prishtinë	45,905.00	-
Ambia Foods LLC-Gjakove	30,137.52	-
Muri Plast Sh.P.K-Suhareke	41,219.11	-
Kosova Model -Ferizaj -Act.4	7,650.00	-
HEINZE Sh.P.K-Act.4-Gjakove	90,199.24	-
FMB Alplast/ Fadil Begaj B.I	45,385.45	-
S//SPRINT SHPK-Prishtinë	83,660.00	-
NTP Archtime/Agim Abdyl B.I-Graçanicë	49,500.00	-
ADI SHPK-Prishtinë	5,670.00	-
NEUTRINO SHPK -Mitrovicë	9,966.67	-
JASIN SHPK-Prizren	88,867.00	-
LIRIMI SHPK-Malisheve	39,650.00	-
Loni ShPK /XHEMAJL TERSHANI B.I-Shtime	49,490.00	-
SHTYPSHKRONJA -Prizren	34,336.82	-
NSHT INTER-TEL-akt.4-Prizren	8,820.00	-
LYKENS M2 DESIGN-Ferizaj	49,479.50	-
NPT MALI-I-Mitrovicë	50,000.00	-
PARIMI SHPK-Prizren	45,500.00	-
Solutions Connected-Prishtine	2,003.12	-
Nori Glass -Akt.2-Kline	48,000.00	-
NSHT INTER-TEL/H.Nivokazi akt.1-Prizren	34,338.02	-
Xhavit Shala B.I/Metaliku Xhaxhi-Suhareke	49,997.00	-
Elektrostublla-VITI	34,322.00	-
AL-BED -Vushtrri	50,000.00	-
AEG Sharri/Lirim Kamberi B.I	7,650.00	-
SH.P.K "Ylli Company "-Malishevë	-	7,250.00
Sh.P.K "Pure Power" - Ferizaj	-	30,286.85
Sh.P.K "Vi-Print" - Mitrovicë	-	34,220.60
Sh.P.K "Labbox" - Prishtinë	-	7,550.00
Sh.A "Cactus" - Prishtinë	-	1,200.00
Sh.P.K "Creative"-Gjakovë	-	5,000.00
SH.P.K "Kosova Model"-Ferizaj	-	18,803.30
SH.P.K "Electra" – Graçanicë	-	23,334.00
SH.P.K "Jaha Solar "-Pushë Kosovë	-	44,520.00
Total	2,493,465.09	172,164.75

The Matching Grants Program (MGP) under the Project provides support to eligible micro, small and medium enterprises with export potential (i) to fulfil requirements to implement standards and product certification required for export markets, (ii) purchase of Equipment (production machinery) to enhance capabilities for export readiness, (iii) purchase of equipment used for conformity assessment bodies, (iv) gain access to Business Development Services (BDS)/Training, and (v) small equipment for digital enhancement. The overall MGP budget under the project is EUR 10.40 million. The MGP provides matching grants of up to sixty percent (60%) of the sub-project cost, while the remaining minimum of forty percent (40%) represents the own (cash) contributions by the beneficiaries.

Competitiveness and Export Readiness Project
(IDA Credit No. 6035 - XK)

Notes to the financial statements

As at and for the year ended on 31 December 2022
(in EUR, unless otherwise stated)

6. Matching Grants (continued)

The application process for the first call was enabled through the online portal of KIESA. A total 28 grants were awarded in 2020 for a total amount of Euro 601,253.75, upon completion of the evaluation of all the applications received during the first call. The grant agreements were signed on March 12 and 13, 2020 with an implementation period that extends up to 12 months. As of December 2021, all the grants under the first call have been fully disbursed for a total of Euro 546,195. The disbursement of the grant occurred after the sub-project are completed and verified. Three beneficiaries withdrew after signing the grant agreement, and did not implement subprojects.

The MTI launched a second call for grant applications in 2021, whereby 591 applications were received out of which 139 grants were awarded for a total of EUR 9,847,835.00. The grant agreements for the second call were signed in March 2022.

During the year 2022, the MIET paid a total of Euro 2,493,465.09 for activities implemented by 58 beneficiaries: (i) Euro 1,891,044.96 (42 beneficiaries) were covered by IDA financing and (ii) Euro 602,420.13 (16 beneficiaries) were covered by Government of Kosovo's Economic Recovery Package for the implementation of Measure 2.4 - export support.

7. Consultant services

Consultant services are detailed as following:

	Year ended December 31, 2022	Year ended December 31, 2021
PCU Staff net salaries	57,799.34	52,314.54
Personal income tax for PCU staff	3,854.50	4,413.84
Employee pension contribution for Project staff	2,904.14	3,047.21
Employer pension contribution for Project staff	2,904.14	3,047.21
Assessment and preparation for technical preparation for e-inspectorate	47,242.00	31,752.00
Consultancy Services "Implementing a Matching Grant Program"	207,572.00	47,893.00
Total	322,276.12	142,467.80

8. Training

Expenditures for training are detailed as follows:

	Year ended December 31, 2022	Year ended December 31, 2021
Workshops for Matching Grants Program-and restructuring the project	-	798.00
Workshop for third meeting of Selection Committee	-	481.56
Workshop for fourth meeting of Selection Committee	-	64.00
Workshop for Annual working Plan for 2021	-	938.00
Other training expense	-	4,054.00
Total	-	6,335.56

Competitiveness and Export Readiness Project
(IDA Credit No. 6035 - XK)

Notes to the financial statements
As at and for the year ended on 31 December 2022
(in EUR, unless otherwise stated)

9. Incremental operating costs

Expenditures for Incremental operating costs are detailed as follows:

	Year ended December 31, 2022	Year ended December 31, 2021
Cost for translation services	-	1,413.88
Cost for advertisements	60.00	570.00
Telecommunication costs	800.00	1,670.00
Office supplies	724.00	135.70
Costs for internet services	628.00	577.16
Cost for official lunch	70.00	490.00
Vehicle maintenance and insurance	-	486.00
Other expenses	-	590.53
Total	2,282.00	5,933.27

10. Expenditures by project parts

The expenditures by Project Parts are as follows:

Project Parts/ Type of expenditure	Matching grants	Goods	Consultant Services	Training	IOC	Total Year ended on December 31, 2022	Total Year ended on December 31, 2021
Part 1: Enhancing business environment and export readiness	2,493,465.09	-	254,814.00	-	-	2,748,279.09	251,809.75
Supporting Internat. recognition of NQI (discontinued, before restructuring)	-	-	-	-	-	-	-
A. Supporting SMEs to improve export readiness	2,493,465.09	-	207,572.00	-	-	2,701,037.09	220,057.75
B. Reforming the business inspection system	-	-	47,242.00	-	-	47,242.00	31,752.00
Part 2: Project Implementation and Coordination	-	-	67,462.12	-	2,282.00	69,744.12	75,091.63
Total year ended on December 31, 2022	2,493,465.09	-	322,276.12	-	2,282.00	2,818,023.21	326,901.38

Competitiveness and Export Readiness Project

(IDA Credit number 6035 - XK)

(P152881)

Statement of cumulative expenditures withdrawal schedule

For the period from 18 May 2018 (inception date) to ended 31 December 2022

(Supplementary schedule to the Annual Financial Statements)

Competitiveness and Export Readiness Project
(IDA Credit No. 6035 - XK)

Statement of cumulative expenditures withdrawal schedule

For the period from 18 May 2018 (inception date) to ended 31 December 2022
(in EUR, unless otherwise stated)

IDA credit No. 6035-XK

Withdrawal application	Type of application	Appl. Pym. Amount	Matching Grants	Goods	Training	Consultant services	Incremental Costs	SOE	Date received	Value date
CERP/01	Reimbursement	141,592.24	-	52,937.20	9,204.78	58,631.55	20,818.71	141,592.24	18-Jun-19	2-Jul-19
CERP/02	Reimbursement	176,947.22	-	17,924.00	8,088.97	131,496.75	19,437.53	176,947.22	08-Apr-20	23-Apr-20
CERP/03	Reimbursement	139,354.39	60,480.00	2,380.00	2,276.16	70,121.14	4,097.06	139,354.39	3-Dec-20	11-Dec-20
CERP/04	Reimbursement	336,155.05	313,550.13	-	1,008.71	20,085.50	1,510.71	336,155.05	28-Dec-20	21-Jan-21
CERP/05	Reimbursement	131,403.72	80,507.45	-	2,281.56	47,628.00	986.71	131,403.72	02-Apr-21	16-Apr-21
CERP/06	Reimbursement	163,346.21	91,657.30	-	-	68,790.64	2,898.27	163,346.21	18-Aug-21	03-Sep-21
CERP/07A	Reimbursement	426,328.29	307,405.40	-	-	111,848.47	7,074.42	426,328.29	06-Sep-22	19-Sep-22
CERP/08	Reimbursement	321,873.19	316,408.89	-	-	5,040.00	424.30	321,873.19	04-Oct-22	20-Oct-22
CERP/09	Reimbursement	321,882.15	217,302.67	-	-	104,225.18	354.30	321,882.15	08-Nov-22	18-Nov-22
CERP/10	Reimbursement	618,126.25	566,365.61	-	-	51,638.34	122.30	618,126.25	05-Dec-22	15-Dec-22
Total reimbursement		2,777,008.71	1,953,677.45	73,241.20	22,860.18	669,505.57	57,724.31	2,777,008.71		

Gazmend MEJZINI
Project Coordinator

Adile OSMANI
Financial Management Officer

Page